

210127

Till Miljödepartementet
registrator och kopia till
Malena Swanson Falk

Synpunkter på utredningen Sveriges miljöövervakning – dess uppgift och organisation för en god miljöförvaltning SOU 2019:22

Astma- och Allergiförbundet vill inkomma med synpunkter på delar av utredningen, specifikt om miljöövervakning av pollen. Frågan är viktig för många av våra medlemmar med pollenallergi och många av de 30 procent av befolkningen som har pollenallergi.¹⁾

Våra synpunkter om miljöövervakningen av pollen

- Vi stödjer utredningens förslag att övervakningen av pollen behöver säkerställas på längre sikt genom beslut av regeringen om ansvarsförhållanden och finansiering.
- Ett tydligt nationellt uppdrag bör ges till en statlig huvudman att samordna och ansvara för drift av ett rikstäckande nationellt nätverk av pollenmätstationer.
- Huvudmannen bör med ett utökat anslag, få ansvar för att med statliga medel finansiera drift av samtliga mätstationer och en samlad budget för hela verksamheten.

Motivering:

Ett utökat statligt åtagande för drift av mätstationerna skulle erbjuda nödvändig ekonomisk stabilitet. Dagens system där ansvar och finansiering är splittrat mellan bl a kommuner, regioner och stat är inte hållbart. Ett exempel är den situation som vid årsskiftet uppstått i norra Sverige där flera regioner dragit in sin finansiering av mätningarna när den som ansvarat för mätningarna gått i pension. Konsekvensen har blivit att nästan halva landet står utan mätningar från och med 2021. Situationen visar på sårbarheten med det lapptäcke som dagens finansieringsmodell bygger på. I norra Sverige är frågan akut för fyra mätstationer och behöver lösas omgående.

Pollenprognoserna efterfrågas av många med pollenallergi. Naturhistoriska Riksmuseets webbsida pollenrapporten.se har runt två miljoner sidvisningar årligen. Prognoserna utgör ett stöd vid planering i vardagen, bl a för att veta när man ska påbörja medicinering och planera aktiviteter utomhus. De används ofta som en del i patientutbildning för att mildra symtom och ta kontroll över sin situation. De kan medföra minskad sjukfrånvaro och belastning på sjukvården (inte minst viktigt nu under pandemin) samt minskade samhällskostnader. Prognoserna används även för diagnos, allergivaccination och i forskning. Forskning visar även att pollensäsongens totala längd har ökat betydligt p g a klimatförändringarna och därmed kan påverka personer med pollenallergi större delen av året. I stadsmiljöer har den kombinerade effekten av luftföroreningar och pollen visat sig stimulera allergiutveckling och öka allergisymtomens svårighetsgrad. 2)

Kristina Ljungros, generalsekreterare Astma- och Allergiförbundet

Källor:

- 1) Miljöhälsorapport 2017, Folkhälsomyndigheten och Karolinska Institutet
- 2) Skrivelse från Astma- och Allergiförbundet och Göteborgs Universitet om pollenmätningar till Kultur- och Socialdepartementet, september 2020 (bifogas)

Handläggare på Astma- och Allergiförbundet för kontakt:

Marie-Louise Luther
intressepolitisk handläggare, miljö/funktionshinderpolitik
tel. 08-506 28 211
e-post: marie-louise.luther@astmaoallergiforbundet.se